FAILLISSEMENTSVERSLAG Nummer: 1 Datum: 22 augustus 2012

Gegevens onderneming	:	de besloten vennootschap **Moes Holding B.V.**
Faillissementsnummer	:	F 12/364
Datum uitspraak	:	11 juli 2012
Curator	:	mr. H.R. Quint
R-C	:	mr. M.J.C.M. Manders
Activiteiten onderneming	:	Holdingmaatschappij. Het Moes concern (zie punt 1.1 hieronder) hield zich bezig met de uitoefening van een bouwbedrijf in ruime zin, waaronder ook projectontwikkeling.
Omzetgegevens	:	2010: € 103,5 miljoen geconsolideerd; 2011: € 94 miljoen geconsolideerd.
Personeel gemiddeld aantal	:	4 werknemers bij de Holding en 150 bij het gehele concern.
Verslagperiode	:	11 juli 2012 t/m 22 augustus 2012
Bestede uren in verslagperiode	:	482 uren.
Bestede uren Totaal	:	482 uren.

1. Inventarisatie

1.1 Directie en organisatie : Het Moes concern bestaat uit circa 28 vennootschappen. Van deze 28 vennootschappen zijn op 11 juli 2012 8 vennootschappen failliet verklaard, te weten:

- Moes Holding B.V.: 12/364 F
- Moes Bouw B.V.: 12/365 F
- Moes Bouwbedrijf West B.V.: 12/366 F
- Moes Bouwbedrijf Oost B.V.: 12/367 F
- Moes Bouw Onderhoud Renovatie Almere B.V.: 12/368 F
- Moes Projectontwikkeling B.V.: 12/369 F
- Moes Facilitaire Diensten B.V.: 12/370 F
- Moes Onroerend Goed B.V.: 12/371 F

Van alle bovengenoemde vennootschappen zijn separate faillissementsverslagen beschikbaar. Die verslagen zitten aan dit verslag gehecht. Voor zaken die niet alleen de desbetreffende vennootschap betreffen, maar tevens Moes Holding B.V., wordt in de andere verslagen verwezen naar dit verslag.

Op 14 augustus 2012 is op eigen aangifte het faillissement uitgesproken van de volgende vennootschappen: Metselbedrijf 1000+ B.V., Wapeningscentrale Support B.V., Hoopjesweg Hattem B.V., Moes Bouw, Onderhoud en Renovatie B.V., Moes Grondbank B.V., Moes Sportaccommodaties B.V., Vlet in de Vaart B.V., Gondel in de Vaart B.V., Botter in de Vaart B.V., Catamaran in de Vaart B.V., Jol in de Vaart B.V., Moes Nijhuis Beheer B.V., Marum B.V. en B.V. Botenverhuur v.h. J. Tasma en Zn.

Van bovengenoemde faillissementen zal in een later stadium verslag worden gedaan.
Het Moes concern bestond uit Moes Holding B.V met daaronder een viertal vennootschappen (Moes Bouw B.V., Moes Projectontwikkeling B.V., Moes Facilitaire diensten B.V. en Moes Onroerend Goed B.V.) verdeeld over drie divisies.

Bouwdivisie

Moes Bouw B.V. was een tussenholding met daaronder Moes Bouwbedrijf Oost B.V. en Moes Bouwbedrijf West B.V. Laatstgenoemde vennootschap had nog een dochtervennootschap voor het verrichten van onderhoud, Moes Bouw Ontwikkeling Renovatie Almere B.V. Zowel Moes Bouwbedrijf Oost als West participeerden in diverse Bouwcombinaties met andere bouwbedrijven.

Ontwikkeldivisie

Moes Projectontwikkeling B.V. hield zich bezig met projectontwikkeling. Per project werd een projectvennootschap opgericht als dochter van Moes Projectontwikkeling B.V.

Divisie Strategie en bedrijfsvoering

Deze divisie werd gevormd door de vennootschappen Moes Facilitaire Diensten B.V. en Moes Onroerend Goed B.V. Laatstgenoemde vennootschap heeft onder meer de bedrijfsgebouwen van Moes aan de Punterweg in Zwolle in eigendom. Vanuit Moes Facilitaire Diensten B.V. werd onder meer de secretariële ondersteuning aan diverse Moes vennootschappen verleend.

Enig statutair bestuurder van Moes Holding B.V. was de heer J. Furst. Daaronder fungeerden 2 titulair directeuren voor respectievelijk de bouwdivisie (de heer Teunis) en de ontwikkeldivisie (de heer Weijland). De diverse Moes vennootschappen werden hetzij door haar (indirect) statutair bestuurder vertegenwoordigd, hetzij door een gevolmachtigde, hetgeen in veel gevallen een van de titulair directeuren betrof. Gevolmachtigde van Moes Holding B.V. was de concerncontroller de heer Jalvingh.

Moes Holding B.V. beschikte over een drie koppige raad van commissarissen. De aandelen in Moes Holding B.V. worden gehouden door de stichting Stichting Administratiekantoor Moes Holding.

1.2	Winst en verlies	:	2010: € 845.000,- winst voor belastingen (€ 1,3 miljoen winst geconsolideerd); 2011**: € 13,2 miljoen** verlies voor belastingen (€ 14,9 miljoen geconsolideerd).
1.3	Balanstotaal	:	ultimo 2010: **€ 29.315.000** (geconsolideerd € 70 miljoen); Ultimo 2011: **€ 23.000.000** (geconsolideerd € 55 miljoen).
1.4	Lopende procedures	:	De curator heeft kennisgenomen van de volgende lopende procedures:

<u>Hoger beroep</u>

Tussen **Moes Projectontwikkeling B.V.** enerzijds en de heer Gassler en mevrouw Ter Linden-Rapati anderzijds liep een hoger beroepsprocedure. Het hoger beroep was ingesteld door Moes, dat bij rechtbank in het ongelijk gesteld was.

Moes had een overeenkomst gesloten tot aankoop van een stuk bouwgrond. Moes heeft zich op het standpunt gesteld dat Gassler cs de overeenkomst niet juist zijn nagekomen en dat Moes daardoor schade geleden heeft. Moes heeft geprobeerd haar schade, van circa 6 ton, op Gassler cs te verhalen.

Ten tijde van het uitspreken van het faillissement van Moes Projectontwikkeling B.V. had Moes al hoger beroep ingesteld, maar diende nog griffierecht (van circa € 5.000,-) betaald te worden.

De ING Bank (pandhoudster op de gepretendeerde vordering) bleek wegens onvoldoende positieve proceskansen niet bereid om het griffierecht te voldoen. De boedel van Moes Projectontwikkeling B.V. beschikte ten tijde van de uiterste betalingsdatum niet over liquiditeit. Een in bouwrecht gespecialiseerde kantoorgenoot van de curator heeft onderzoek gedaan naar de slagingskans van de procedure in hoger beroep en kwam tot de conclusie dat de uitkomst van de hoger beroep procedure ongewis is en dat eerst nader feiten onderzoek nodig is. Gelet op het ontbreken van geld in de boedel en de onzekere uitkomst, heeft de curator besloten de procedure niet over te nemen.

Raad van arbitrage voor de bouw

Bij de raad loopt een procedure tussen Moes Bouwbedrijf B.V. (thans: **Moes Holding B.V.**) en de VvE Contre Escarpe te Doesburg. Laatstgenoemde partij heeft Moes aansprakelijk gesteld voor vermeend onjuist uitgevoerde werkzaamheden. De curator dient zich uit te laten over de vraag of hij de procedure wenst over te nemen c.q. voort te zetten. De curator is daarover in overleg met de ING Bank, die mogelijk belang heeft gelet op een afgegeven garantie.

Geschillencommissie bouw

Bij de geschillencommissie lopen de volgende 2 procedures:

1) Een procedure tussen **Moes Bouwbedrijf West B.V.** en VvE IJburg Blok 52 A. Laatstgenoemde heeft Moes aansprakelijk gesteld voor vermeend onjuist uitgevoerde werkzaamheden. De curator dient zich voor 20 augustus 2012 uit te laten over de vraag of hij de procedure wenst over te nemen. De curator is daarover in overleg met de ING Bank, die mogelijk belang heeft gelet op een afgegeven garantie.

2) Een procedure tussen Moes Bouwbedrijf B.V. (thans: **Moes Holding B.V.**) en VvE Vaandelstraat Raam. Deze procedure staat voor vonnis. De curator wacht het vonnis af.

1.5 Verzekeringen : De diverse Moes vennootschappen hadden verzekeringspolissen afgesloten ter verzekering van de opstallen, inventaris, het werkmaterieel, bestuurdersaansprakelijkheid, werkgeversaansprakelijkheid (waaronder WEGAS) en bouwwerken (CAR).

Gelet op het feit dat de inventaris en bedrijfsmiddelen zijn verkocht en de werkzaamheden zijn gestaakt, heeft de curator alle verzekeringen, met uitzondering van de CAR verzekering en de verzekering van de opstallen, beëindigd. Voor wat betreft de verzekering voor bestuurdersaansprakelijkheid bestaat de mogelijkheid om de uitloop te verzekeren. De curator heeft de bestuurder en de raad van commissarissen in overweging gegeven hier gebruik van te maken.

1.6 Huur : De curator heeft kennis genomen van de volgende huurovereenkomsten:

Bedrijfsruimte aan de Randstad 20-31 te Almere

Door **Moes Bouwbedrijf West B.V.** wordt bedrijfsruimte gehuurd van de stichting Spoorweg pensioenfonds.

Bedrijfsruimte aan de Dukdalfweg 21 te Almere

Door **Moes Bouw Onderhoud Renovatie Almere B.V.** wordt bedrijfsruimte gehuurd van de heer Pater. Met de partij die een doorstart maakt (zie verder punt 6) is overeengekomen dat deze vanaf 13 augustus 2012 tot het einde van de opzegtermijn of tot het moment dat deze partij zelf een huurovereenkomst met de verhuurder gesloten heeft, de huurpenningen aan de curator betaalt.

Bedrijfsruimte aan de Mazerhard 37 te Zeewolde

Door **Moes Bouw Onderhoud Renovatie Almere B.V.** wordt bedrijfsruimte gehuurd van de stichting Woonpalet Zeewolde.

Alle huurovereenkomsten zijn, met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden en na verkregen machtiging van de rechter-commissaris, per 25 oktober 2012 opgezegd.

Bedrijfsruimte aan de Punterweg te Zwolle

Moes Onroerend Goed B.V. verhuurde een deel van haar bedrijfsgebouwen aan de Punterweg in Zwolle aan derden. Voor verdere details wordt verwezen naar het verslag van Moes Onroerend Goed B.V.

1.7 Oorzaak faillissement : De curator heeft zelf nog geen onderzoek kunnen doen naar de achtergronden van het faillissement. Wel heeft de bestuurder van curanda de achtergrond geschetst. Die volgt hieronder.

Voor 2002

Moes is opgericht in 1932 door Hendrikus Moes. Wegens gebrek aan goede opvolging en vanwege een grote betrokkenheid bij zijn medewerkers heeft hij in 1976 de aandelen overgedragen aan die medewerkers in de vorm van een coöperatieve vereniging. Aldus ontstond een vorm van werknemers-zelfbestuur. In 1995 is de coöperatie omgezet in een besloten vennootschap waarvan de aandelen in eigendom kwamen van de werknemersvereniging Moes (WVM). De leden van de coöperatie konden toen certificaten van aandelen Moes verkrijgen op basis van hun dienstverband bij de onderneming. Hier werd massaal gebruik van gemaakt, waardoor de oudere werknemers met een langdurig dienstverband ook veelal een grote hoeveelheid certificaten in bezit hebben. In 2004 is de werknemersvereniging omgezet in Stichting Administratiekantoor Moes Holding

(SAMH), aangezien de VVVM in tegenstelling tot de SAMH geen bestuursleden van buiten Moes kon benoemen en de problematiek binnen de onderneming een professionelere benadering vroeg van het bestuur.

Nadeel van deze eigendomsvorm is het ontbreken van een aandeelhouder die consequent en professioneel stuurt op strategie en (financiële) performance. Er is tevens geen partij die, indien benodigd, aanvullende financiële middelen beschikbaar kan stellen. In de jaren na de overdracht aan de medewerkers is Moes geleid door verschillende directies, met wisselend succes. Moes is altijd een goede, bekende en betrouwbare woningbouwer geweest, waar het prettig bij en voor werken is. Technisch goed; strategisch, bestuurlijk en organisatorisch onder de maat. Weinig inspelend op ontwikkelingen in de samenleving en in de vastgoedsector, op de klant en een gezonde, gebalanceerde bedrijfsvoering. Zwak in risicomanagement.

2002

Zowel midden jaren '90 als in 2002 was de financiële situatie van Moes zodanig dat het voortbestaan van de onderneming werd bedreigd. Op last van de bank is destijds de aansturing van de onderneming geruime tijd in handen geweest van een extern bureau. Er heeft destijds een forse, allesomvattende, juridische, financiële en personele herstructurering plaatsgevonden, waarbij tevens ontwikkelposities zijn geliquideerd en ondergebracht bij partners.

2004 - 2008

Vanaf 2004 ging het economisch goed. De bouw- en vastgoedsector kende hoogtijdagen als nooit tevoren. Moes profiteerde hier tevens van. De omzet en werkgelegenheid was hoog. De onderneming presteerde echter structureel slechter dan vergelijkbare bedrijven in de markt, zowel in bouw als in projectontwikkeling. Moes draaide in haar woningbouwactiviteiten winstgevend. Er werden rond die tijd door de directie van de onderneming, geheel tegen de geest van de herstructurering van 2001/2002 in, ook andere activiteiten ontplooid. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- *er werden grote en complexe grond- en ontwikkelposities ingenomen tegen ongunstige financiële en juridische voorwaarden, veelal buiten de directe ervaring en competenties van Moes (uitvloeisel daarvan zijn een deel van de projecten / posities die Moes Projectontwikkeling BV momenteel heeft (zoals onder meer Electrabeltoren/ Spoolderwerk, een 33% deelneming, momenteel gedeeltelijk verhuurd);*

- *nadrukkelijker investering in en aandacht aan niet-kernactiviteiten, zoals investering in de reeds aanwezige deelneming Wapeningscentrale Support, en de aankoop van het lokale kleine bouwbedrijf Heldoorn (vanuit de gedachte: meer mensen, meer groei in omzet als risicovolle bouwprojecten aan voor uiteenlopende soorten klanten, zoals het bouwen van een voetbalstadion (Stadion Zwolle, in 2008, 2009 en 2010 uitgevoerd, verlies circa 4 miljoen);*

- *het verstrekken van vastgoedfinancieringen aan de Laeck Groep, een (inmiddels failliete) grondspeculant (in 2008 heeft Moes hierop een verlies van € 3,7 miljoen moeten nemen).*

De resultaten die in deze jaren zijn gerealiseerd zijn onder meer veroorzaakt door de economisch opgaande trend: er konden gunstige prijzen voor bouwopdrachten worden gerealiseerd en er werden kosten geactiveerd in projectontwikkelingsposities. Als gevolg van deze activiteiten verslechterde de vermogens- en liquiditeitspositie van Moes echter wel.

2008— 2009

Het is een feit van algemene bekendheid dat er vanaf 2008 sprake is van een teruglopende economie en een dalende bouw- en vastgoedmarkt. Moes heeft, om daar het hoofd aan te bieden, maatregelen genomen:

- *Wijziging van aansturing onderneming (2009):*
    - *Het aftreden van de toenmalige bestuurder en vervanging door een (in eerste instantie tijdelijke) nieuwe algemeen directeur (de heer J. Furst);*
    - *Installatie van een nieuwe, professionele Raad van Commissarissen, welke tot op heden bestaat uit de leden de heer Ir. P.O. Vermeulen (voorzitter), mevr. NL R. Milz en de heer Ing. J.T. Blok.*
    - *Een nieuwe voorzitter van het bestuur van het administratiekantoor SAMH*

- *Een eerste bezuinigings- en ontslagronde (periode december 2009 -januari 2010), kort daarna (maart/april 2010) een kleinere tweede bezuiniging- en ontslagronde en gebruikmaking deeltijd-ww. (het totaal aantal personeelsleden (incl. niet-kernactiviteiten) daalde, in de periode 2008 — 2010 van 486 fte naar 372 fte);*

- *Vanaf eind 2009 werd er een duidelijke afbakening van kernkwaliteiten en kernactiviteiten van Moes gedefinieerd, daar werd consequent naar gehandeld teneinde geen verdere risico's / verliezen te lopen. Als gevolg hiervan werden er*

geen te risicovolle werken meer aangenomen, evenmin als werken onder de kostprijs of verliesgevende werken, hierdoor werd de orderinstroom echter wel geminimaliseerd.

2010— begin 2011

De ingezette maatregelen leken niet voldoende te zijn om de doorgaand dalende marktontwikkelingen het hoofd te bieden. In 2010 werd een ondernemingsplan opgesteld, waaruit maatregelen volgden welke in januari 2011 werden ingezet:

- *doel: Moes moest een bedrijf worden met een omzetniveau van € 90 tot € 100 miljoen, 240 FTE.*
- *besluit tot samenvoegen Moest Oost en Moes West in Almere. In Zwolle bleef Holding, Initiatief & Ontwikkeling en Facilitaire Diensten gehuisvest. BOR bleeft gevestigd in Almere.*
- *in maart 2011 is een nieuw sociaal plan ondertekend.*
- *het afstoten van de niet kernbedrijven: vanaf eind 2010 werden Metselbedrijf 1000+, Heldoorn, BOR Zwolle en BOR Huissen afgestoten en Wapeningscentrale Support gesloten.*
- *een nieuwe strategie, zoals opgenomen in ondernemingsplan 2010, is ingezet:*
  - *Het versterken en vermarkten van de belangrijkste kwaliteiten van Moes (het op een professionele en oplossingsgerichte wijze ontwikkelen en seriematig bouwen van woningen)*
  - *Investeren in de nieuwe marktbenadering*
  - *Meerwaarde bieden voor de klant in het ontwikkel- en bouwproces.*
- *ICT gemoderniseerd en uitbesteed.*
- *doel tot balansverkorting te komen (door o.m. poging verkoop Electrabeltoren, niet geëffectueerd).*
- *goede contacten blijven onderhouden met de financiële partijen (bank, kredietverzekeraars, drijvende kracht).*
- *compacte directie met drie directeuren:*
  - *Algemeen directeur was eind 2009 nieuw aangetreden*
  - *Nieuwe commercieel directeur aangetrokken*
  - *Meest ervaren en geaccepteerde bouwdirecteur is gebleven*

Eind 2011

Waar eind 2010 voor 2011 nog een stabilisering van de markt werd voorspeld, bleken in 2011 de marktomstandigheden juist significant te verslechteren.

Realistisch ingeschatte bouwomzet 2012 wordt eind 2011 ingezet op € 60 miljoen (€ 55 plus € 5 miljoen BOR). Voor 2013 wordt ingeschat dat een omzetniveau van € 70 miljoen (€ 64,5 plus € 5,5 miljoen BOR) realistisch is. Als gevolg van deze, wederom lager uitvallende, omzetverwachtingen werden eind 2011 de volgende acties ingezet:

- *Een organisatie realiseren waarbij een Algemene kosten (AK) niveau van 6% - 6,5 % kostendekkend is. Derhalve:*
    - *Personeelskosten verlagen: Er wordt een reorganisatie opgestart waarbij Moes teruggaat van 224 fte in november 2011 naar ca. 131 fte medio 2012.*
    - *Minimum aan directie, management en interne overleggen.*
    - *In verhouding véél minder bouwplaats medewerkers om voldoende concurrerend te kunnen zijn, norm nieuw business model hanteren op 0,7 fte per miljoen omzet seriematige bouw (excl. BOR).*

- *Al zeer geruime tijd drukten de zware projectontwikkelingsprojecten en —posities op de balans en veroorzaken vastzittende liquiditeiten, een lage solvabiliteit en hoge rentelasten. Er werd gepland om in 2012 te starten met het vrijmaken van liquiditeiten uit grondposities door deze hetzij te ontwikkelen/bebouwbaar te maken, hetzij op zeer korte termijn te verkopen aan derden tegen prijzen die de markt er voor bereid was te betalen.*

  Om dit mogelijk te maken heeft er een reële waardering van de projectontwikkelingsposities plaatsgevonden. Deze afwaardering is per positie bepaald met behulp van een matrix waarin alle posities zijn gecategoriseerd. Dit heeft geresulteerd in afwaarderingen in de jaarrekening 2011, en een opgeschoonde balans per 31-12-2011, waarin het eigen vermogen van de groep echter was gereduceerd tot nihil.

Liquiditeitsbehoefte € 2 miljoen / € 2,5 miljoen

ING Bank NV heeft getracht de door haar verstrekte financiering in te perken. In september 2011 is de r/c-faciliteit (excl. OG-faciliteit) verlaagd van € 9,6 miljoen naar € 7,1 miljoen. In januari 2012 is een verdere verlaging naar € 4,5 miljoen besloten.

Nadien is er echter weer verruiming aangeboden, naar een faciliteit van € 9,5 mln. Deze verruiming was tijdelijk, tot 1 juni 2012.

Eind 2011 is begroot / berekend dat er in het voorjaar 2012 een additionele liquiditeitsbehoefte zou ontstaan van € 2 - € 2,5 mln. Deze additionele behoefte bestond bovenop de verruimde r/c-faciliteit, welke van toepassing was tot 1 juni 2012.

De aanvullende behoefte werd veroorzaakt door vermindering van een grote voorfinancieringspositie in het onderhanden werk en reorganisatiekosten (doorlopende loonkosten). De huisbankier van Moes gaf aan deze behoefte niet meer (te kunnen) invullen.

(Poging tot) verkoop gehele onderneming

- *Eind 2011 werd door de ondernemingsleiding van Moes, gezamenlijk met haar bank geconstateerd dat de financiële (solvabiliteits- en liquiditeits-)positie van Moes onvoldoende is om zelfstandig door te gaan.*
  Moes was door haar slechte balanspositie (Eigen Vermogen per 31-12-2011: € 1,5 miljoen negatief, solvabiliteits-% van -/-2,7 %), niet in staat mee te doen in een groot deel van de bouwteamselecties en aanbestedingen die haar klanten beleggen: Moes kon vaak niet voldoen aan de aanvangscriteria (met name een aanvaardbare solvabiliteitsratio) en was niet altijd in staat om de benodigde garanties te verstrekken en/of in staat de projectrisico's, en daaraan gekoppelde liquiditeitsrisico's te lopen.

- *Eind 2011 werd door directie, aandeelhouders en RvC van Moes, in gezamenlijkheid met ING, besloten om te onderzoeken of de gehele onderneming Moes (bouw- en alle projectontwikkelingsposities) aansluiting kon vinden bij een financieel sterke marktpartij. De (interne) acties zoals hiervoor beschreven werden tevens uitgevoerd.*

- *Diverse partijen zijn benaderd. Slechts enkelen toonden interesse waaronder de Hurks Groep. Hurks geeft, na een eerste blik op de onderneming, al snel te kennen geen interesse te hebben in een overname van de (gehele) onderneming, aangezien Moes een zeer zware projectontwikkelingsportefeuille heeft met grote problemen en risico's. Een andere geïnteresseerde voerde deze argumenten ook aan.*

- *Vanaf 20 december 2011 is (derhalve) exclusief met een van de andere gegadigden gesproken. Deze gegadigde verdiepte zich eveneens in de propositie, maar besloot eind april 2012 dat zij toch geen interesse had in Moes. Als reden*

noemt ook zij de zware projectontwikkelingsposities, in combinatie met een alsmaar verslechterende bouw- en vastgoedmarkt.

- *Na deze mededeling van de gegadigde in april 2012 wordt geconcludeerd dat verkoop van de gehele onderneming niet mogelijk is.*

(Poging tot) verkoop bouwactiviteiten

Om toch de hoogst noodzakelijke financiële slagkracht te verkrijgen om bouwprojecten te kunnen acquireren is in april 2012 besloten de mogelijkheid te onderzoeken uitsluitend de gereorganiseerde en relatief gezonde bouwactiviteiten te verkopen. Deze waren immers nog renderend, en de partijen die interesse hebben getoond in Moes zagen dit deel van de onderneming als levensvatbaar.

Met de verkoop van de bouwactiviteiten hoopte men te bereiken dat

- *De bouwactiviteiten werden gekocht door respectievelijk/ondergebracht bij een financieel sterke partij die:*
  - *in staat zou zijn de financiële stabiliteit te borgen die nodig is om mee te kunnen doen in aanbestedingen;*
  - *de reeds voorziene liquiditeitsbehoefte als gevolg van terugloop van de voorfinanciering en reorganisatiekosten in zou kunnen vullen.*
  - *waardoor de continuïteit van de projecten en werkgelegenheid grotendeels veilig gesteld zou kunnen worden.*

- *Na verkoop van de bouwactiviteiten zouden bij Moes de projecten en posities in Moes Projectontwikkeling BV, en (een deel van) de bankschuld aan de bank achterblijven.*
  - *de opbrengst die gerealiseerd zou kunnen worden met de verkoop van de (op dat moment naar alle inzichten) renderende activiteiten zou kunnen worden aangewend om de bankschuld in de (rest van de) onderneming te verlagen.*
  - *de projecten die achter zouden blijven zouden (na verkoop, zo snel mogelijk als de markt het toelaat) geliquideerd kunnen worden.*

De verkoop van de bouwactiviteiten zou in de vorm van een activa/passiva-transactie plaats moeten vinden aangezien er in de juridische entiteiten van de bouwbedrijven (Moes Bouw Oost BV, Moes Bouw West BV en Moes Bouw BV) risico's schuilen die een koper naar alle waarschijnlijkheid niet zou wensen te accepteren en die derhalve de waarschijnlijkheid van een transacties ernstig zouden verkleinen.

Deze risico's betreffen met name garantierisico's op reeds opgeleverde werken, pensioenrisico, en een doorlopend huurcontract van een inmiddels leegstaand pand te Almere.

Er is, via het netwerk contact gezocht met vier marktpartijen, welke zouden kunnen passen. Er hebben oriënterende gesprekken met de directies van deze ondernemingen plaatsgevonden door, in eerste instantie alleen, de heer J. Furst. Alle vier de partijen gaven aan geïnteresseerd te zijn in de propositie. Getracht is om zo lang mogelijk met de vier partijen in gesprek te blijven om de serieusheid van de interesse te toetsen. Echter, eind mei 2012 ontstond de volgende situatie:

- *Hurks Bouw BV: was zéér geïnteresseerd, betrok al snel haar financieel directeur en accountant bij de gesprekken, sprak met (circa 5) personeelsleden Moes, nam zelf initiatief in het proces en gaf zelf richting. Hurks gaf op 29 mei aan dat zij wilde doorpakken in de vorm van een op te starten boekenonderzoek, maar onder de uitdrukkelijke eis van exclusiviteit.*
- *De tweede partij had interesse, maar gaf zelf tijdens de gesprekken herhaaldelijk en zeer nadrukkelijk aan veel risico's te zien en beperkte financiële middelen te hebben, welke niet konden worden aangewend voor de activiteiten Moes. Deze gegadigde wil wel, maar kan niet of slechts met veel moeite.*
- *De derde partij had interesse, maar de betreffende DGA wilde bedenktijd om te besluiten of hij tijd in gesprekken wil steken. Hij ging enige tijd op vakantie, waarna er weer contact is geweest: Na de vakantie hebben er twee gesprekken plaatsgevonden. Deze partij stelde zich echter informeel op en had veel tijd nodig tussen de opeenvolgende gesprekken om zich te beraden.*
- *De vierde partij had wel interesse, maar van grote afstand, en gaf aan dat Moes zich eerst maar op andere partijen moet richten en dat zij ondertussen wel zou afwachten.*

Besloten is om een exclusief onderhandelingstraject in te gaan met Hurks. Enerzijds omdat Hurks als enige partij daadkrachtig en slagvaardig (genoeg) optrad in het proces tot dan toe om tot het voor Moes noodzakelijke tempo te komen, anderzijds omdat het, naar het zich liet aanzien de enige partij is die echt serieus overwoog en in staat was Moes over te nemen. Omdat de eis van exclusiviteit van Hurks een harde voorwaarde was, is hier op ingegaan. Op 31 mei werd een procedurebrief opgesteld waarin Hurks exclusiviteit is verleend voor een periode van drie weken.

Hurks startte op 7 juni met de due diligence. Deze vond plaats in de dataroom in Zwolle. Na twee weken due diligence-onderzoek concludeerde Hurks, op basis van eerste, voorlopige, bevindingen dat er een zodanig groot gat zit tussen de waarde van de over te nemen activa en de over te nemen passiva, incl. kwantificering van over te nemen risico's, dat een transactie zoals voorgenomen voor Hurks niet realiseerbaar/haalbaar is. Hurks liet weten dat alleen nog geïnteresseerd te zijn in het kopen van activa van Moes vanuit faillissement. Om geen tijd te verliezen heeft Moes zich in het kader van een zgn. "Prepack" bij brief van 3 juli 2012 gewend tot de rechtbank Zwolle met het verzoek op voorhand in te stemmen met de benoeming van de rechter-commissaris en de aanstelling van de curator in een toekomstig faillissement van Moes, met als doel dat die curator reeds voor het uitspreken ven het faillissement de mogelijkheden voor een doorstart zou kunnen onderzoeken en bespreken met de rechter-commissaris, zodat die doorstart na het uitspreken van het faillissement direct zijn beslag zou kunnen krijgen.

De geschetste opzet werd echter doorkruist door de financiële positie van Moes. Begin juli 2012 schatte de bestuurder in dat Moes – gelet op het feit dat de bank geen extra krediet meer wenste te verstrekken - binnen 2 weken niet meer aan haar betalingsverplichtingen zou kunnen voldoen. Op 5 juli 2012 liet een van de grootste opdrachtgevers echter weten een betaling van circa € 1,5 miljoen op te schorten, gelet op de geruchten in de markt over de slechte financiële positie van Moes. Dat was voor de bank van Moes reden om vanaf 6 juli 2012 geen betalingsopdrachten meer uit te voeren. Daardoor was de bestuurder van Moes genoodzaakt op 10 juli 2012 surseance van betaling te vragen, welke dezelfde dag voorlopig is verleend en één dag later, op 11 juli 2012 door de rechtbank op verzoek van de bewindvoerder is ingetrokken onder het gelijktijdig uitspreken van het faillissement.

2. Personeel

2.1	Aantal ten tijde van faill.	:	4 werknemers (Holding) en 150 bij het concern.
2.2	Aantal in jaar voor faill.	:	2 werknemers (Holding) en p.m. bij het concern.
2.3	Datum ontslagaanzegging	:	12 juli 2012
	Werkzaamheden	:	De curator heeft samen met de bestuurder de heer Furst op woensdag 11 juli 2012 de werknemers toegesproken om hen te informeren over de uitgesproken surseance en het verzoek tot omzetting naar een faillissement.

Op vrijdag 14 en dinsdag 18 juli 2012 heeft de curator in samenwerking met het UWV een viertal bijeenkomsten georganiseerd bij de 'Vrolijkheid' in Zwolle. Tijdens die bijeenkomsten zijn de intakeformulieren ten behoeve van de loongarantieregeling ingevuld en zijn verdere vragen van werknemers beantwoord.

Voorts zijn de werknemers daar geïnformeerd over het inleveren van bedrijfseigendommen. Ook de vakbonden zijn uitgenodigd voor deze bijeenkomsten.

De curator heeft – gelet op het aantal werknemers – zorggedragen voor een melding collectief ontslag.

3. Activa

Onroerende zaken

3.1	Beschrijving	:	De diverse Moes vennootschappen beschikken over diverse onroerende zaken. In het volgende verslag zal hier nader over gerapporteerd worden.
3.2	Verkoopopbrengst	:	PM
3.3	Hoogte hypotheek	:	Zie 3.1
3.4	Boedelbijdrage	:	PM
	Werkzaamheden	:	Door mr. Lourens, als kandidaat-notaris gespecialiseerd in vastgoed, zijn alle onroerende zaken op naam van een van de tot het Moes-concern behorende vennootschappen in kaart gebracht en nagetrokken in het kadaster.

Bedrijfsmiddelen

3.5	Beschrijving	:	De diverse Moes vennootschappen beschikten over diverse kantoorinventaris, rollend materieel en gereedschappen.
3.6	Verkoopopbrengst	:	€ 93.000,- voor de inventaris en € 92.000,- voor de bedrijfsmiddelen.
3.7	Boedelbijdrage	:	PM
3.8	Bodemvoorrecht fiscus	:	Ja op de inventaris.
	Werkzaamheden	:	De curator heeft de bedrijfsmiddelen laten taxeren en heeft vervolgens onderhandeld met de Hurks groep over de verkoop daarvan. Dat heeft uiteindelijk geresulteerd in de verkoop van het grootste deel van de activa als onderdeel van een activatransactie met de Hurks groep. Inmiddels is de curator gebleken dat er nog kleine hoeveelheid losse activa niet verkocht zijn, deze zullen separaat worden verkocht.

De curator heeft ook de mogelijkheid van verkoop aan een andere partij onderzocht. Gelet op het feit dat de grootste opdrachtgever van Moes, goed voor ruim 2/3 van de lopende nieuwbouwprojecten, slechts met de Hurks groep verder wilde, bleek dat echter geen reële mogelijkheid. Verkoop aan een andere partij zou er daardoor namelijk toe geleid hebben dat het overgrote deel van het onderhanden werk van deze verkoop geen deel had kunnen uitmaken.

Daardoor zouden zowel crediteuren als de werknemers van Moes slechter af geweest zijn. Bovendien was de kans groot dat de curator namens de boedels in dat geval een minder gunstige overeenkomst had kunnen sluiten. Voor de curator speelde ook een belangrijke rol dat Hurks een belangrijke voorsprong in kennis had op andere gegadigden, omdat zij reeds maanden, waarvan de laatste weken zeer intensief, de onderneming van Moes had bestudeerd en Hurks in het kader van een doorstart de organisatie van Moes (deels) intact wenst te laten en in dat kader ca 50% van het personeel in dienst heeft genomen.

Voorraden/ onderhanden werk

3.9 Beschrijving : De diverse Moes vennootschappen beschikten over een kleine hoeveelheid voorraden. Men hanteerde het uitgangspunt dat er per werk per dag werd besteld wat diezelfde dag moest worden verwerkt.

3.10 Verkoopopbrengst : Voor het onderhanden werk is, gelet op de mate van voorfinanciering door de desbetreffende opdrachtgevers, de stand van het werk en de nog te verwachten kosten, niets betaald: berekeningen wezen uit dat er bij vrijwel alle werken meer kosten gemaakt moeten worden om ze af te maken dan er aan de opdrachtgevers gefactureerd kunnen worden, zelfs als men er van uitgaat dat alle openstaande vorderingen op opdrachtgevers volledig zouden worden voldaan (de werken staan "onder water"). De voorraden maakten onderdeel uit van de verkochte bedrijfsinventaris. De verkoopopbrengst daarvan is derhalve niet apart te specificeren. Bovendien moet er van uit worden gegaan dat op veel voorraden een eigendomsvoorbehoud berust. Dit in de eerste plaats omdat de betrokken leverancier dat (meest via algemene voorwaarden) heeft gecontracteerd en in de tweede plaats omdat veel leveranciers zijn verzekerd bij Atradius en die verzekeraar ten behoeve van haar verzekerden een algemeen eigendomsvoorbehoud met Moes is overeengekomen. Indien relevant zal de curator overigens nog uitzoeken of een dergelijke constructie tot een geldig eigendomsvoorbehoud leidt.

3.11 Boedelbijdrage : € 75.000,- voor de verkoop van het onderhanden werk. Voor de verkoop van de voorraden dient nog een boedelbijdrage afgesproken te worden met de bank.

Werkzaamheden : De voorraden zijn als onderdeel van de bedrijfsmiddelen met onder meer een deel van het onderhanden werk verkocht aan de Hurks groep. Zie verder 3.8.

Andere activa

3.12 Beschrijving : De immateriële activa bestaande uit de aan de Moes vennootschappen (die bij de activaovereenkomst betrokken zijn) toebehorende goodwill, waaronder onder meer begrepen wordt, klantenbestanden,

(project)administratie, knowhow, merkenrechten, handelsnamen, fax- en telefoonnummers en domeinnamen.

3.13 Verkoopopbrengst : € 50.000,-

Werkzaamheden : De immateriële activa zijn samen met andere activa verkocht aan de Hurks groep. Zie verder 3.8.

4. Debiteuren

4.1 Omvang debiteuren : € 756.420,- voor wat betreft de debiteuren van Moes Bouw Onderhoud Renovatie Almere B.V. en € 5.081.249,73 voor wat betreft de debiteuren van Moes Bouwbedrijf West B.V.

4.2 Opbrengst : € 190.000,-

4.3 Boedelbijdrage : PM

Werkzaamheden : De debiteuren van Moes Bouwbedrijf West B.V. en Moes Bouw Onderhoud Renovatie Almere B.V. zijn – voor zover deze vermeld staan op de aan de activaovereenkomst gehechte debiteurenlijst - samen met andere activa verkocht aan de Hurks groep. Zie verder 3.8.

5. Bank / Zekerheden

5.1 Vordering van bank(en) : De vordering van de ING bank bedraagt € 23 miljoen. De vordering van de Rabobank Hoeksche Waard bedraagt € 1,1 miljoen en de vordering van Nationale borg € 3,2 miljoen.

5.2 Leasecontracten : De diverse Moes vennootschappen hadden leasecontracten afgesloten voor auto's en kopieermachines.

5.3 Beschrijving zekerheden : De bank heeft een pandrecht geclaimd op debiteuren, voorraden en bedrijfsmiddelen. Daarnaast claimt de bank diverse hypotheekrechten. Nagenoeg alle Moes vennootschappen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de totale bankschuld van de ING bank.

5.4 Separatistenpositie : Ja.

5.5 Boedelbijdragen : PM

5.6 Eigendomsvoorbehoud : In onderzoek.

5.7 Reclamerechten : In onderzoek.

5.8 Retentierechten : In onderzoek.

Werkzaamheden : Een collega van de curator, mr. De Graaff, gespecialiseerd in financieringen en zekerheden, onderzoekt de zekerheidsrechten van de bank en Atradius als tweede pandhouder. Voorts heeft de curator zich beziggehouden met het inleveren van een groot aantal leaseauto's van diverse leasemaatschappijen. Ook is de curator bezig om alle binnengekomen

eigendomsclaims en eigendomsvoorbehoudclaims te inventariseren en te onderzoeken welke zaken nog aanwezig zijn op de verschillende bouwplaatsen.

6. Doorstart / voortzetten

Voortzetten

6.1 Exploitatie / zekerheden : De curator heeft, gelet op het feit dat de bouwvakvakantie voor de deur stond, de verkoop van een deel van de werken en het ontbreken van overzicht over onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken, de werkzaamheden na datum faillissement niet voortgezet. De bouwplaatsen zijn - met uitzondering van het project IJdock in Amsterdam – kort na het uitspreken van de faillissementen afgesloten. Wel hebben er nog enkele onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden door werknemers van Moes Bouw Onderhoud Renovatie Almere B.V. gedurende de dagen voorafgaand aan de bouwvakvakantie.

6.2 Financiële verslaglegging : Niet van toepassing.

Werkzaamheden : De curator heeft overleg gevoerd met de bestuurder van Moes over de voor- en nadelen van het tijdelijk voortzetten van de werkzaamheden.

Doorstart

6.3 Beschrijving : Door de Hurks groep worden de activiteiten van Moes Bouwbedrijf West B.V. en Moes Bouw Onderhoud Renovatie Almere B.V. op beperkte schaal voortgezet. Daartoe wordt aan circa 75 werknemers (circa de helft van de werknemers van Moes) een arbeidsovereenkomst aangeboden. Voorts huurt de doorstartende vennootschap nog een deel van de bedrijfsruimte van Moes.

6.4 Verantwoording : De curator heeft ook de mogelijkheid van verkoop aan een andere partij onderzocht. Gelet op het feit dat de grootste opdrachtgever slechts met de Hurks groep verder wilde, bleek dat echter geen reële mogelijkheid. Ook uit het oogpunt van snelheid was verkoop aan een andere partij niet mogelijk. De Hurks groep was – gelet op het uitgevoerde onderzoek in de maanden voorafgaand aan het faillissement (zie punt 1.7) als enige in staat om snel tot overeenstemming te komen, hetgeen voor de grootste opdrachtgever een absoluut vereiste was. Tenslotte wenste ook de ING als separatiste de overeenkomst met Hurks te faciliteren door het prijsgeven van haar rechten tegen de overeengekomen financiële afwikkeling. Bijkomend belang voor de ING is dat zij voor hoge bedragen garanties ten aanzien van de nieuwbouwprojecten heeft uitstaan en er groot belang bij had door het afmaken van de nieuwbouwprojecten werd voorkomen dat onder die garanties wordt getrokken respectievelijk dat die risico’s door Hurks worden overgenomen.

Verkoop aan een andere partij zou er daardoor namelijk toe geleid hebben dat het overgrote deel van het onderhanden werk niet verkocht had kunnen worden (of door de opdrachtgever toch aan Hurks gegund zouden worden). Daardoor zouden zowel crediteuren als de werknemers van Moes en de boedel slechter af geweest zijn.

En tenslotte meent de curator dat de met de Hurks groep getroffen financiële regeling acceptabel is en dat een reëel bedrag is betaald voor de verkochte activa.

6.5	Opbrengst	:	Zie punt 3 en 4.
6.6	Boedelbijdrage	:	Zie punt 3 en 4.
	Werkzaamheden	:	De curator heeft met de Hurks groep onderhandeld over de voorwaarden waaronder een doorstart kon plaatsvinden. Zie voorts punt 3.8.

7. Rechtmatigheid

7.1	Boekhoudplicht	:	In onderzoek.
7.2	Depot jaarrekeningen	:	In onderzoek.
7.3	Goedk. Verkl. Accountant	:	In onderzoek.
7.4	Stortingsverpl. aandelen	:	In onderzoek.
7.5	Onbehoorlijk bestuur	:	In onderzoek.
7.6	Paulianeus handelen	:	In onderzoek.
	Werkzaamheden	:	Met betrekking tot de rechtmatigheid zijn nog geen specifieke werkzaamheden uitgevoerd.

8. Crediteuren

8.1	Boedelvorderingen	:	Nog niet ingediend.
8.2	Pref. vord. van de fiscus	:	Nog niet ingediend.
8.3	Pref. vord. van het UWV	:	Nog niet ingediend.
8.4	Andere pref. crediteuren	:	Nog niet ingediend.
8.5	Aantal concurrente crediteuren	:	29
8.6	Bedrag concurrente crediteuren	:	€ 4.798.741,43
8.7	Verwachte wijze van afwikkeling	:	Nog niet in te schatten.
	Werkzaamheden	:	De crediteuren zijn door de curator aangeschreven op basis van een van de vennootschappen gekregen crediteurenbestand. Binnengekomen vorderingen worden op de lijsten met voorlopig erkende crediteuren geplaatst.

9. Overig

9.1 Termijn afwikkeling faill. : Nog niet bekend.

9.2 Plan van aanpak : In de komende verslagperiode dient verder in kaart gebracht te worden aan welke samenwerkingsverbanden Moes deelnam, dient een begin gemaakt te worden met de afwikkeling van diverse samenwerkingsverbanden en dient een begin gemaakt te worden met de verkoop van diverse onroerende zaken. Voorts dient bekeken te worden hoe met klachten omgegaan dient te worden, zeker voor zover daar garanties tegenover staan. Ook dient beslist te worden of de curator lopende procedures overneemt.

9.3 Indiening volgend verslag : Medio november 2012

H.R. Quint, 22 augustus 2012